

Література:

1. {http://megalib.com.ua/content/241_26_Lekciya_Myzykoterapiya.html}
2. Шушарджан С.В. Музыкалтерапия и резервы человеческого организма. – Москва: АОЗТ “Антидор”, 1998.– 363 с.
3. Колыбельная до рождения / Беседа О. Ганеевой с д. мед. наук, проф. М.Л. Лазаревым // Ваше здоровье. – Труд. – №7. – 4 мая 2000 г. – С. 23.

УДК: 159.922.8

*Корнієнко Інокентій Олексійович,
Пушкаш Мар'яна Юрійвна
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна*

ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПІДЛІТКА

Навчання і виховання підростаючого покоління як завдання сучасного українського суспільства вимагає поглиблення знань про розвиток сучасної молоді, який відбувається в умовах кардинальних соціально-економічних та соціокультурних змін. Представники підлітково-юнацького віку як складного етапу переходу від дитинства до дорослості, відчують становлення особистісної та суб'єктної компоненти особистості; процес присвоєння особистістю соціального досвіду, соціальних норм і цінностей вступає у протиріччя з індивідуальним розкриттям суб'єктності.

У дослідженні здійснено спробу теоретичного узагальнення і пошуку вирішення проблеми психосоціального розвитку у підлітково-юнацькому віці.

Теоретико-методологічний аналіз показав, що проблема психосоціального розвитку є однією з найбільш неоднозначних в історії психології, оскільки втілює найсуттєвіші концептуальні розходження, пов'язані з поясненням генези розвитку особистості в онтогенезі [1].

Критерієм конструктивного психосоціального розвитку у підлітково-юнацькому віці є пошук особистістю ефективного способу розв'язання індивідуальних і вікових завдань дорослішання, представлених у вигляді базових функціональних дихотомій «детермінація – самовизначення», «самоактуалізація – умовні цінності», «прагнення до переваги – соціальний інтерес» та ін. Засобом й ресурсом позитивного чи негативного розв'язання суперечливих тенденцій підлітково-юнацького віку на користь психосоціальної інтегрованості (гармонійності) чи кризового характеру розвитку є організація континууму «особистість – суб'єкт». Віднаходження балансу між дихотоміями психосоціального розвитку дозволяє підлітку та юнаку інтегруватися у суспільство на засадах єдності соціальної адаптації і творчості.

Зміст і структура кризи психосоціального розвитку є маркером вікових й індивідуальних проблем у розв'язанні функціональних дихотомій розвитку. Індивідуальними предикторами кризи є екстернальний локус контролю, орієнтація на матеріальні цінності, низька гнучкість у спілкуванні, недовіра до

людей і світу, негативне самоствавлення, низьке психологічне благополуччя, проблеми саморозкриття. Серед вікових предикторів у підлітковому віці переважають особистісні та соціальні чинники, у юнацькому віці зростає значення ціннісно-мотиваційних та суб'єктних чинників [2, 3].

Як висновок, підлітку, який переживає системну кризу психосоціального розвитку притаманні: негативний емоційний фон, фрустрованість, негативне самоствавлення, суб'єктивне неблагополуччя, негативне ставлення до значущого оточення (друзів та батьків), недовіра до світу, недостатній самоконтроль (автономність), проблеми соціальної взаємодії.

Результати теоретичного аналізу свідчать про неоднозначність позитивної оцінки переживання вікової кризи підлітка. Багато науковців (О. М. Прихожан та ін.) вважають, що позитивний смисл підлітково-юнацької кризи полягає у тому, що через боротьбу за емансипацію, за власну незалежність підліток задовольняє потреби у самопізнанні й самоствердженні, у нього формуються способи поведінки, які дозволяють у подальшому долати життєві труднощі. Разом з тим, підкреслюється, що найбільш екстремальні прояви «кризи незалежності» частіше за все непродуктивні [2, 3].

Література:

1. Шамне А. В. Варианты психосоциального развития в период отрочества (12-20 лет) [Электронный ресурс] / А. В. Шамне // Психологическая наука и образование. – 2015. – Т. 20. – № 2. С. 24-32. – Режим доступа: <http://psyjournals.ru/psyedu/2015/n2/Shamne.shtml>

2. Шамне А. В. Концептуальні засади вивчення психосоціального розвитку в період дорослішання / А. В. Шамне // Становлення цінностей у психологічному вимірі соціального буття особистості. Соціальна мужність як цінність: матеріали Міжнародної конференції (3-4 червня 2010 р.), Львів – Кам'янець-Подільський. – 2010.– С.175–176.

3. Шамне А. В. Особистість та суб'єкт у контексті проблеми детермінант психічного розвитку / А. В. Шамне // Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України / за ред. С. Д. Максименка. – Київ, 2013. – Том. 11. – Вип. 7. – Частина 2. – Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2013. – С. 497–507.

УДК 159.9:614.8-051(043.3)

Синишина Вікторія Михайлівна
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна

КОМПЛЕКСНА ДОПОМОГА КОМБАТАНТАМ ПРИ ПСИХОГЕНІЯХ ЯК ОСНОВА ПСИХОЛОГІЧНОГО РЕСУРСУ ОСОБИСТОСТІ

В період військових подій в Україні нагальною та необхідною стає психологічна робота для попередження, профілактики та лікування посттравматичних стресових розладів. Оскільки стресові переживання ведуть

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>